

Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi - Journal of Social Sciences
Cilt/Volume: 2005-2 Sayı/Issue: 11

EĞİTİM FAKÜLTESİ SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Kaya YILDIZ*
Nuri AKGÜN**
Yusuf CERİT***

ÖZET

Araştırmanın temel amacı, Eğitim Fakültesi Son Sınıf öğrencilerinin (Öğretmen Adaylarının) öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın evrenini, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin 5 bölüm ve 10 anabilim dalına 2005-2006 eğitim öğretim yılında devam son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 5 bölüm ve 10 anabilim dalındaki 888 son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

Veriler anket yoluyla toplanmıştır. Veriler SPSS paket programı kullanılarak; frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma analizleri yapılmıştır. Araştırmada Son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri analiz edilerek çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Son Sınıf Öğrencileri (Öğretmen adayları), Öğretmenlik mesleği.

ABSTRACT

The main aim of this study is to examine the perceptions of fourth year students of education faculty (teacher candidates) in relation to teaching profession. The population of this study was formed by the fourth year students of Abant İzzet Baysal University Faculty of Education who were the students of 5 departments and 10 Sub-departments during 2005 – 2006 academic year. The sampling of this study was formed by 888 fourth year students who were the students of 5 departments and 10 Sub-departments.

The data were collected through a questionnaire and they were analyzed by SPSS program and their frequencies, percentages, mean and Standard deviation scores were analyzed. Also recommendations were made on the basis of their perceptions related to teaching profession.

Key Words: Fourth year students (Teacher candidates), Teaching Profession.

* Yrd. Doç. Dr. A. İ. B. Ü. Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü.

** Yrd. Doç. Dr. A.İ.B.Ü.Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü.

*** Yrd. Doç. Dr. A. İ. B. Ü. Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü.

1. GİRİŞ

Eğitim, insanlığın yaradılışından beri süregelen bir etkinlik alanıdır. Her insan doğumundan itibaren fiziksel ve sosyal bir çevre içinde yaşamakta ve bu çevreye uyum sağlama durumunda kalmaktadır. Toplumda yaşayan bir insan uyum sağlamak amacıyla çevresiyle etkileşime girmekte ve bu etkileşim esnasında çeşitli beceriler kazanmaktadır (Erdem, 1997). Bir toplumun devamlılığı ve gelişmesi toplumu oluşturan bireylerin eğitilmesiyle mümkün olmaktadır. Buna bağlı olarak her birey kendinden önceki bireylerin edindikleri bilgileri kazanmak ve aynı zamanda geliştirmek zorundadır. Çünkü insan yetiştirme sorunu iki yönlüdür. Bunlardan birincisi toplumun inançlarından, örflerinden, becerilerinden, tutum ve değerlerinden, birikmiş bilgilerinden oluşan kültürü yeni nesillere aktarmak, ikincisi ise, yetişmekte olan bireylerin zekâ, duygu ve iradelerini dengeli bir şekilde geliştirerek onları birer şahsiyet haline getirmektir. İnsan yetiştirmenin bu iki yönünden birincisi toplumun devamlılığını, ikincisi ise yaratıcılık göstererek değişen şartlara uyumu sağlar (Muallimoğlu, 1998). Toplumların varlıklarını sürdürebilmek için meydana getirdiği kurumlardan biri de eğitim ve buna bağlı olarak okuldur. Okul vasıtasıyla toplumu oluşturan bireylerin ortak bir birikime sahip olmaları, öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde tutularak onların, fert ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi; yapıcı, yaratıcı ve üretken; millî kültür değerlerini ve demokratik hayatın gerektirdiği davranışı kazanmış fertler olarak yetiştirilmeleri amaçlanmaktadır. Bursalıoğlu'na göre (1994: 41), okul olarak adlandırılan sosyal sistemin en stratejik parçalarından biri öğretmendir. Bir ülkede öğretmenliğin meslek oluşu, devletin öğretmen için yetiştirme ve çalışma ölçüleri koymasıyla olmaktadır. Ancak, geçmişten günümüze öğretmen yetiştirmede ortaya konulan ve uygulanan ölçütlerin çoğu zaman karmaşık, çelişkili ve yeterli olmadığı görülmektedir.

Eğitim olgusunun birbirleriyle devamlı etkileşimde bulunan üç temel ögesi bulunmaktadır. Bu üç temel öge öğrenci, öğretmen ve program olarak adlandırılmaktadır. Bir eğitim sisteminin etkililiği ve verimliliği bu üç ögenin belirli bir hedefe doğru bir uyum içerisinde ilerlemesine bağlıdır. Bu ögelerin herhangi birinde meydana gelebilecek bir bozukluk, zayıflık, verimsizlik veya yanlış işleyiş bütün bir sistemin verimliliğini düşürecektir. Bu ögelerden herhangi birinin diğerinden daha önemli olduğu söylenemez. Ancak bunlardan öğretmen ögesi dikkatli bir ilgiyi gerektirmektedir. Çünkü eğitim sisteminin girdisi olan öğrenci üzerinde öğretmen yetiştiren kurumlar olarak eğitim fakültelerinin bir denetim gücü yoktur. Program ögesi ise, ülkemizde Milli

Eğitim Bakanlığınca belirlenmektedir. Eğitim sistemimizin etkili bir biçimde işleyişini sağlamakta üzerinde en çok denetim gücümüzün bulunduğu öge “öğretmen yetiştirilmesi” süreci olmaktadır. Diğer iki ögenin üzerinde en fazla etkiyi de öğretmen sağlamaktadır (Karagözoğlu ve diğerleri 1993: 209).

Günümüzde teknolojideki hızlı gelişme ve değişmelerin sonucu olarak toplumun yapısı hızla değişmekte, buna bağlı olarak da eğitimin amaçlarında, yöntemlerinde ve öğretmenlerin rollerinde farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Toplumu oluşturan fertlerin bu hızlı gelişme ve değişmelere kolay uyum sağlayabilmesi nitelikli bir eğitim ve çok iyi yetişmiş öğretmenlerle mümkün olabilir. Doğumla birlikte başlayıp ölüme kadar devam eden eğitim süreci içerisinde insanların öğrendiklerini başkalarına da öğretme eğilimi göstermeleri, toplum içerisinde birtakım eğitici roller üstlenmelerine yol açmıştır. Bireysel olarak başlayan bu faaliyetler daha sonraları ekiple çalışma şeklinde kurumsallaşmış, toplumsal yapının vazgeçilmez bir ögesi hâline gelmiştir. Bu durum da eğitim kurumlarını ve kurumların en önemli unsuru olan öğretmen faktörünü ortaya çıkarmıştır. Varış'ın (1973, 48) da belirttiği gibi öğretmen, araştırmalar sonucu geliştirilen devletin eğitim politikasını uygulamaya koyan, uygulama sonuçları ile bu politikayı etkileyen, eğitimde uzmanlık çalışmalarından ve araştırmalardan faydalanan fakat aynı zamanda bu çalışmalara problem sağlayan önemli kişidir. Öğrenci ile devamlı bir etkileşim halinde olan öğretmen, Millî Eğitimin amaçları yönünde öğrenci davranışlarını değiştirmekle sorumludur.

Teknolojik gelişmeler ve bunların eğitim-öğretim süreçlerine getirdiği kolaylıklara rağmen öğretmenin sürekli gündemde olması, bu mesleğin önemini bir kat daha arttırmaktadır. Zira öğretmenlik, yalnızca bilgi aktarma rolünü gerektirseydi teknoloji yönünden gelişmiş ya da teknoloji ötesine geçmiş toplumlarda öğretmen problemi kolaylıkla çözümlenebilirdi. Bu durum öğrencilerin, öğretmenin yalnızca bilgilerinden değil kişilik özelliklerinden de etkilendiğini göstermektedir. Öğretmenin niteliği hizmet-öncesi eğitimde kazanacağı alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür yanında, başta öğrenci olmak üzere çevre ile kuracağı iletişimi sağlayacak soyut kişilik özelliklerine de bağlıdır. Bu yüzden “2000’li yılların öğretmeni iyi iletişim kurabilen, sürekli okuyan ve araştıran, alanıyla ilgili bilimsel gelişmeleri sürekli takip eden, insana saygılı, çevresinde gelişen olaylara duyarlı ve kendinden beklenenlere yanıt verebilecek düzeyde olmalıdır” (Çermik, 1997).

Öğretmenlik mesleğinin niteliğinin yükseltilmesi, öncelikle öğretmenlerin sahip olması gereken genel ve özel alan yeterliklerin bilinmesi, daha sonra, bu yeterliklerin, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarıyla,

öğretmen adaylarına ve öğretmenlere kazandırılması ile mümkündür. Öğretmenlik mesleğinde Hizmet-öncesinde kazandırılmaya çalışılan nitelikler, gelişmelere paralel olarak hizmet-içi eğitimle pekiştirildiği ve öğretmenlerin bunları uygulamaya geçirdiği ölçüde anlam kazanırlar. Hizmet-öncesi eğitim yönünden, çoğu ülkede olduğu gibi ülkemizde de öğretmen yetiştirme görev ve sorumluluğu yükseköğretim düzeyinde Eğitim Fakültelerine verilmiştir. Bu kurumlardaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ve düşünceleri de araştırmalara konu olmuştur. Bunlar arasında (Aşkar ve Çelenk, 1989; Temel, 1990; Gürbüzürk ve Genç, 1997; Çermik, 1997) sayılabilir. Sözü edilen bu araştırmalardan elde edilenler öğretmenlik mesleğinin ne derece önemli olduğunu ortaya koyması yanında, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşlerinin dağılımını da göstermektedir. Bu görüşler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine bakış açısını yansıttığı için, bir yandan öğretmenliğe bağladıkları değerlere işaret etmesi yönünden öte yandan da öğretmenlikteki başarılarını etkileyecek kadar önemlidir. Özetle, bilgi toplumunun itici gücünün bilgi olduğu; nitelikli insanın bilginin üretilmesinde ve kullanılmasında aktif olacağı; nitelikli insanın nitelikli bir eğitim ile gerçekleştirilebileceği ve nitelikli bir eğitimin de nitelikli öğretmen gerektirdiği, bugün hemen herkes tarafından kabul edilmektedir. Bu nedenle kısa bir süre sonra öğretmenliğe başlayacak olan Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencilerinin (öğretmen adaylarının) öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri, araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı, Eğitim Fakültesi Son Sınıf Öğrencilerinin (Öğretmen Adaylarının) öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşlerini belirlemektir.

2. YÖNTEM

Bu bölümde; Araştırma Modeli, Araştırma Yöntemi, Evren, Örneklem, Veri Toplama ve Verilerin Analizi yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Araştırma betimsel nicel bir araştırmadır. Araştırmada Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencilerinin (Aday Öğretmenlerin) öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Evren

Araştırmanın evrenini, 2005-2006 öğretim yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim, Özel Eğitim, Yabancı Diller, Türkçe Eğitimi ve Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerindeki toplam 10 Anabilim Dalındaki son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Örnekleme

Araştırmada Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin çokluğu nedeniyle bu anabilim dalı öğrencilerinden örneklem alma yoluna gidilmiştir. 476 öğrencisi bulunan bu anabilim dalına 300 öğrenci random yolu ile örnek grubuna dahil edilmiştir. Diğer tüm bölüm ve anabilim dalı son sınıf öğrencilerinin hepsine anket uygulanmış ancak anketlerin hepsi dönmemiştir. Toplam öğrenci sayıları bazında İlköğretim Bölümü öğrencilerinin çokluğu dikkati çekmektedir. Bu nedenle araştırma grubunda da öğrenci sayılarında 570 ile İlköğretim öğrencileri başta gelmektedir. En az öğrenci olan bölümler ise; Yabancı Diller Bölümü (30 Öğrenci) ile Özel Eğitim Bölümüdür (56 öğrenci). Araştırma grubuna uygulanan %86,4 anketin %68,8 dönmüştür. Araştırma grubuna katılan son sınıf öğrencilerinin dağılımı Tablo.1 de verilmiştir.

Tablo.1. Öğretmen Adaylarının Bölümlerine ve Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

BÖLÜMLER	ANABİLİM DALLARI	4.Sınıf Öğrenci sayısı	Uygulanan Anket Sayısı		Dönen Anket Sayısı	
			F	%	f	%
İlköğretim	Sınıf Öğretmenliği A.B.D.	476	300	63,02	250	83,3
	Sosyal Bilgiler Öğret. A.B.D	115	115	100	90	78,3
	Fen Bilgisi Öğret. A.B.D.	106	106	100	90	84,9
	Matematik Öğret. A.B.D.	111	111	100	85	76,6
	Okul Öncesi Öğret. A.B.D.	62	62	100	55	88,7
Özel Eğitim	Zihin Engelliler Öğret. A.B.D.	56	56	100	40	71,4
Türkçe Eğitimi	Türkçe Öğret. A.B.D.	151	150	100	120	80
Yabancı Diller	İngilizce Öğret. A.B.D.	30	30	100	28	93,3
Güzel Sanatlar	Resim Öğret. A.B.D.	120	120	100	80	66,7
	Müzik Öğret. A.B.D.	64	64	100	50	78,1
TOPLAM		1291	1115	86,4	888	68,8

Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplamak için, Sınıf Öğretmenliği A.B.D. dalındaki öğretmen adaylarına uygulanmak üzere Çermik (1997) tarafından hazırlanan ve uygulanan yine Gürbüz Türk (2004) tarafından uygulanan anket kullanılmıştır.

Anketin kullanımı için izin alınmıştır. Ankette yer alan öğretmenlik mesleğinin değişik özelliklerine ilişkin 42 madde yer almaktadır. Ankette “Hiç”, “Az”, “Orta”, “Çok”, “Tam” biçiminde seçenekler yer almaktadır.

Tablo.2. Anket Maddeleri

Madde Kodları		ANKET MADDELERİ
1. Madde	1	Öğretmenliğin kutsal bir meslek olduğuna inanıyorum.
2. Madde	2	Toplumun kalkınmasında öğretmenin rolü çok büyüktür.
3. Madde	3	Toplumumuzda öğretmenin sosyal statüsü olması gereken durumda değildir.
4. Madde	4	“Hiç olmazsa bir öğretmen ol” görüşü toplumumuzda çok yaygındır
5. Madde	5	Öğretmenlik mesleğini sevgi, hoşgörü ve fedakarlık mesleği olarak görüyorum.
6. Madde	6	Öğretmenlik mesleğini isteyerek seçmedim.
7. Madde	7	Öğretmenin aldığı maaş sosyal yaşantısını tatmin edecek düzeyde değildir.
8. Madde	8	Bir öğretmen adayı olarak kendimi genel kültür açısından yetersiz hissediyorum.
9. Madde	9	Sabit bir gelir, bu mesleği seçmemde en büyük etkendir.
10. Madde	10	Kendimi alan bilgisi dersleri açısından yetersiz görüyorum.
11. Madde	11	ÖYS tercih sıralamamda puanım ancak bu bölüme yettiği için bu eğitimi alıyorum.
12. Madde	12	Öğretmenliğin yorucu bir meslek olmadığını düşündüğüm için bu mesleği seçtim.
13. Madde	13	Mesleki formasyon açısından kendimi yeterli bulmuyorum.
14. Madde	14	Ailem öğretmen olmamı istediği için bu bölümü seçtim.
15. Madde	15	İlk atamamda tayinim ücra bir yere çıkarsa görev yapmayı düşünmüyorum.
16. Madde	16	Sadece bir lisans diploması almak için bu bölümü seçtim.
17. Madde	17	Öğretmen olacak kişi çocukları sevmelidir.
18. Madde	18	Çocukları sevmiyorum.
19. Madde	19	Mesleğe başlamama çok az zaman kalmasına rağmen kendimi hazır hissetmiyorum.
20. Madde	20	Öğretmenliğin herkesin yapabileceği bir meslek olduğuna inanmıyorum.
21. Madde	21	Eğitim fakültesi mezunu olmayanların öğretmenlik yapmasını doğru bulmuyorum.
22. Madde	22	Öğretmen adaylarına verilen eğitimin süresini az buluyorum.
23. Madde	23	Öğretmenlik mesleği için bölümümde uygulamaya ayrılan süre

		yetersizdir.
24. Madde	24	Birleştirilmiş sınıflarda uygulama yapmamış olmayı bir eksiklik olarak görüyorum.
25. Madde	25	Uygulama sırasında danışman öğretim elemanından yeterince yararlanamadım.
26. Madde	26	Uygulama yaptığım okuldaki öğretmenler bana yeterince yardımcı olmadılar.
27. Madde	27	Sınıf öğretmenlerinin güvensiz tavrı verimsiz bir uygulama geçirmeme neden oldu.
28. Madde	28	Bir öğretmen öğretim yöntem ve tekniklerini etkili bir şekilde kullanmalıdır.
29. Madde	29	Kendimi öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullanacak düzeyde hissetmiyorum.
30. Madde	30	Öğretmenlerin kendilerini geliştirme çabası içinde olmadıklarını görüyorum.
31. Madde	31	Eğitim fakültesine isteyerek geldim.
32. Madde	32	Uygulama sırasında sınıfın bana ait olmaması bilgilerimi tam kullanmamı engelledi.
33. Madde	33	Gözlem ve uygulama sırasında gözlemediğim öğretmenler beni meslekten soğuttu.
34. Madde	34	İlk atamamda “tek öğretmen” olarak görev yapma endişesi beni meslekten soğutuyor.
35. Madde	35	Uygulamalarda geleneksel yöntemlerin dışındaki yöntemleri kullanmadım.
36. Madde	36	Aynı gelire sahip olacağım başka bir iş imkanım olsa öğretmenlik yapmam.
37. Madde	37	Tüm zor koşullara rağmen öğretmen olacağım için mutluyum.
38. Madde	38	Bir an önce öğrencilerime kavuşmak istiyorum.
39. Madde	39	İyi bir öğretmen olabilmek için meslek yaşamım boyunca kendimi geliştireceğim.
40. Madde	40	Ders araç-gereçlerini etkili bir biçimde kullanacak düzeyde değilim.
41. Madde	41	Derslerin özel öğretim bilgileri boyutunda kendimi yetersiz buluyorum.
42. Madde	42	Öğretmenlik mesleğinin manevi doyumu diğer mesleklere göre çok daha yüksektir.

Ankette kullanılan beşli derecelendirme ölçeğine uygun olarak elde edilen puanların yorumlanması ve derecelendirilmesi için belirlenen puan aralıkları;

1. Hiç

1,00 – 1,79

2. AZ 1,80 – 2,59
3. ORTA 2,60 – 3,39
4. ÇOK 3,40 – 4,19
5. TAM 4,20 – 4,99 şeklindedir.

Ankette öğretmenlik mesleğine ilişkin yer 42 madde yer almaktadır. Bulgularda ve yorumlarda anket maddeleri tek tek yazılarak değil de kodlanarak verilmiştir. Anket maddeleri ve kodları aşağıda Tablo.2. de verilmiştir.

Verilerin Analizi

Toplanan veriler, bilgisayarda SPSS paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Bu analizde; Bölüm ve Anabilim dallarına göre, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşlerinin dağılımını belirlemek üzere her bir seçenekle ilgili frekans, yüzde, aritmetik ortalamalar ve standart sapmaları bulunmuştur. Anket maddelerinde yer alan her bir soru için frekans,yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapmalar dikkate alınarak yorumlar yapılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşlerini belirlemeye çalışılmıştır. Cinsiyet ve anabilim dalı bağımsız değişken olarak; öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşler de bağımlı değişken olarak ele alınmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

Araştırma grubunu 888 son sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Eğitim Fakültesi Son Sınıf Öğrencilerinin, Anabilim Dallarına ve Cinsiyetlerine göre dağılımı Tablo.3. de verilmiştir. Tablo.. incelendiğinde araştırmaya 570 İlköğretim Bölümünden, 120 Türkçe Eğitimi Bölümünden, 40 Özel Eğitimi Bölümünden, 28 Yabancı Diller Bölümünden ve 130 Güzel Sanatlar Bölümünden son sınıf öğrencisi katılmıştır. Tüm bölümlerde cinsiyet dağılımlarına bakıldığında bayan öğrencilerin oranının erkek öğrencilerden (%59,8 bayan öğrenci ve %40,2 erkek öğrenci) fazla olduğu görülmektedir.

BÖLÜMLER	ANABİLİM DALLARI	BAYAN		BAY		TOPLAM	
		f	%	f	%	f	%
İlköğretim	Sınıf Öğretmenliği A.B.D.	138	55,2	112	44,8	250	100
	Sosyal Bilgiler Öğret. A.B.D	43	47,8	47	52,2	90	100
	Fen Bilgisi Öğret. A.B.D.	52	57,8	38	42,2	90	100
	Matematik Öğret. A.B.D.	48	56,5	37	43,5	85	100
	Okul Öncesi Öğret. A.B.D.	53	96,4	2	3,6	55	100
Bölüm Toplam		334	58,6	236	41,4	570	100
Türkçe Eğitimi	Türkçe Öğret. A.B.D.	63	52,5	57	47,5	120	100
Özel Eğitim	Zihin Eng. Öğret. A.B.D.	20	50,0	20	50,0	40	100
Yabancı Diller	İngilizce Öğret. A.B.D.	21	75,0	7	25,0	28	100
Güzel Sanatlar	Resim Öğret. A.B.D.	66	82,5	14	17,5	80	100
	Müzik Öğret. A.B.D.	27	54,0	23	46,0	50	100
Bölüm Toplam		93	71,5	37	28,5	130	100
TOPLAM		531	59,8	357	40,2	888	100

Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencilerinin “Öğretmenlik Mesleği” ne ilişkin görüşlerinin Bölümlere göre dağılımı Tablo.4. de ve Anabilim dallarına göre her bir madde için aritmetik ortalama ve standart sapmalar Tablo.5. de verilmiştir.

Tablo.4. ve Tablo.5. incelendiğinde Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencileri anket maddelerinden; “Öğretmenliğin kutsal bir meslek olduğuna inanıyorum (1.Madde) ” maddesine (\bar{x} :4,69 ss:0,61) “TAM”, “Toplumun kalkınmasında öğretmenin rolü çok büyüktür (2.Madde)” maddesine (\bar{x} :4,70 ss:0,50) “TAM”, “Öğretmenlik mesleğini sevgi, hoşgörü ve fedakarlık mesleği olarak görüyorum (5.Madde) ” maddesine (\bar{x} :4,54 ss:0,77) “TAM” ve “Öğretmenlik mesleğinin manevi doyumunu diğer mesleklere göre çok daha yüksektir (42.Madde)” maddesine (\bar{x} :4,55 ss:0,84) “TAM” düzeyinde katıldıkları görülmektedir. Bu bulgular Çermik (1997) ve Gürbüzürk (2004) tarafından yapılan araştırmalardaki aynı ifadelerle ilişkin bulguları desteklemektedir.

MADDE NO	Sımf Öğr. ABD		Sos.Bil. Öğr.ABD		Fen.Bil. Öğr.ABD		Matematik Öğr.ABD		Okul Önc. Öğr.ABD	
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss
1. Madde	4,80	0,47	4,73	0,60	4,79	0,57	4,40	0,71	4,67	0,70
2. Madde	4,73	0,50	4,71	0,46	4,74	0,49	4,61	0,49	4,80	0,49
3. Madde	4,23	0,93	4,02	1,22	4,12	1,14	4,22	1,08	4,18	1,25
4. Madde	4,16	0,96	3,68	1,31	3,76	1,16	3,98	1,11	4,11	1,17
5. Madde	4,66	0,71	4,58	0,78	4,44	0,84	4,28	0,83	4,67	0,67
6. Madde	2,15	1,31	1,91	1,26	2,20	1,48	2,31	1,49	1,75	1,24
7. Madde	4,16	1,08	4,13	1,23	4,13	1,12	4,48	0,80	4,29	1,26
8. Madde	2,72	0,80	2,43	1,01	2,66	1,04	2,89	1,01	2,89	0,92
9. Madde	2,47	1,10	2,43	1,19	2,56	1,08	2,58	1,17	2,40	1,21
10. Madde	2,49	0,98	2,38	1,02	2,38	0,89	2,40	0,89	2,36	0,95
11. Madde	1,88	1,14	1,91	1,14	2,42	1,35	2,27	1,44	2,15	1,27
12. Madde	1,64	0,90	1,98	1,16	2,04	1,20	2,02	1,28	1,78	1,07
13. Madde	2,28	0,90	2,14	0,99	2,18	1,00	2,31	0,98	2,24	1,02
14. Madde	2,02	1,20	1,92	1,27	2,07	1,23	2,05	1,24	1,49	0,84
15. Madde	1,49	0,97	1,46	1,08	1,66	1,10	1,84	1,21	1,62	1,05
16. Madde	1,36	0,99	1,36	1,02	1,34	0,95	1,35	0,81	1,24	0,77
17. Madde	4,56	1,13	4,36	1,30	4,53	1,04	4,59	0,89	4,89	0,57
18. Madde	1,44	0,93	1,63	1,21	1,31	0,86	1,34	0,84	1,25	0,73
19. Madde	2,58	1,17	2,22	1,14	2,39	1,08	2,48	1,23	2,33	1,23
20. Madde	4,34	1,19	4,19	1,29	4,52	1,03	4,21	1,24	4,15	1,47
21. Madde	4,39	1,17	4,63	1,25	4,58	0,95	4,39	1,06	4,75	0,87

Türkçe Öğr.ABD		Zih. Eng. Öğr.ABD		İngilizce Öğr.ABD		Resim Öğr.ABD		Müzik Öğr.ABD		TOPLAM	
\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss
4,77	0,53	4,78	0,48	4,64	0,68	4,50	0,75	4,48	0,71	4,69	0,61
4,76	0,43	4,80	0,52	4,79	0,42	4,61	0,52	4,36	0,66	4,70	0,50
3,74	1,49	4,00	1,26	4,04	1,04	3,78	1,01	4,48	0,71	4,08	1,13
3,71	1,03	3,55	1,41	4,04	1,07	4,29	0,83	4,02	1,12	3,96	1,10
4,58	0,82	4,73	0,55	4,61	0,83	4,40	0,85	4,30	0,61	4,54	0,77
1,65	1,29	1,63	1,17	2,04	1,40	1,66	1,24	2,26	1,08	1,87	1,20
3,67	1,55	3,70	1,36	4,07	1,25	4,46	0,94	3,98	1,38	4,12	1,21
2,87	0,92	2,80	0,99	2,64	1,19	2,80	1,02	2,46	0,86	2,72	0,94
2,56	1,26	2,48	1,11	2,54	1,17	2,76	1,12	2,48	1,25	2,52	1,15
2,76	1,07	2,10	0,84	2,25	0,93	2,23	0,80	2,06	0,74	2,41	0,96
1,51	1,08	2,25	1,30	1,21	0,63	1,15	0,66	1,82	1,02	1,87	1,20
1,52	0,93	1,53	0,78	1,57	0,79	1,53	1,01	1,48	0,65	1,72	1,02
2,61	1,07	2,15	0,86	2,50	1,32	2,79	1,08	2,66	0,98	2,37	1,01
1,69	0,97	1,83	1,13	1,68	0,94	1,36	0,73	2,08	1,03	1,86	1,13
1,54	1,16	1,28	0,72	1,89	1,55	1,76	1,48	1,60	0,78	1,58	1,11
1,38	1,08	1,30	0,82	1,32	0,90	1,18	0,59	1,24	0,62	1,33	0,91
4,55	1,13	4,55	1,01	4,21	1,10	4,35	1,03	4,14	0,95	4,51	1,07
1,58	1,25	1,65	1,31	1,46	0,88	1,33	0,91	1,42	0,86	1,44	1,00
2,66	1,13	2,33	1,12	2,68	1,09	2,46	1,08	2,42	1,25	2,48	1,16
4,26	1,35	3,98	1,51	3,46	1,73	3,85	1,63	3,44	1,67	4,17	1,36
4,34	1,23	4,38	1,21	4,29	1,15	4,71	0,77	3,96	1,32	4,45	1,13

MADDE NO	Sınıf Öğr. ABD		Sos.Bil. Öğr.ABD		Fen.Bil. Öğr.ABD		Matematik Öğr.ABD		Okul Önc. Öğr.ABD	
	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss
22. Madde	2,41	1,27	2,71	1,45	2,13	1,21	2,54	1,29	2,29	1,36
23 Madde	3,56	1,27	3,43	1,28	3,37	1,23	3,51	1,18	2,69	1,54
24 Madde	4,02	1,16	3,10	1,26	2,86	1,35	2,94	1,12	2,64	1,34
25 Madde	3,02	1,32	2,70	1,24	3,27	1,28	2,95	1,28	2,56	1,38
26 Madde	2,62	1,21	3,00	1,41	2,51	1,34	3,09	1,36	2,51	1,33
27 Madde	2,76	1,32	2,72	1,35	2,26	1,32	2,45	1,10	2,45	1,45
28 Madde	4,57	0,84	4,59	0,90	4,60	0,82	4,73	0,75	4,53	0,90
29 Madde	2,51	1,11	2,36	1,15	2,38	1,11	2,34	1,09	2,44	1,12
30 Madde	3,76	1,15	3,92	0,96	3,60	1,04	3,94	0,98	3,82	1,23
31. Madde	4,04	1,15	4,37	1,06	3,99	1,22	4,04	1,18	4,31	1,12
32. Madde	3,32	1,18	3,46	1,23	3,20	1,22	3,64	1,28	3,95	1,13
33. Madde	2,24	1,19	2,42	1,36	2,30	1,33	2,40	1,34	2,31	1,32
34. Madde	1,87	1,09	1,69	0,96	1,79	0,98	1,76	0,97	1,44	0,88
35. Madde	2,00	1,02	2,20	1,40	2,24	1,12	2,28	1,10	1,93	1,02
36. Madde	1,87	1,21	1,57	1,11	1,70	1,04	1,91	1,19	1,93	1,35
37. Madde	4,14	0,95	4,41	0,90	3,97	1,17	3,93	1,03	4,49	0,94
38. Madde	4,07	1,02	4,43	0,82	4,22	1,03	3,85	1,02	4,36	1,09
39. Madde	4,42	0,91	4,43	0,94	4,66	0,66	4,38	0,79	4,49	0,77
40. Madde	2,10	0,96	1,96	1,02	1,92	0,95	2,25	1,01	1,87	0,98
41. Madde	2,58	0,92	2,37	1,19	2,30	1,00	2,55	0,96	2,33	1,00
42. Madde	4,64	0,60	4,71	0,57	4,56	0,91	4,25	0,89	4,60	0,95

Türkçe Öğr.ABD		Zih. Eng. Öğr.ABD		İngilizce Öğr.ABD		Resim Öğr.ABD		Müzik Öğr.ABD		TOPLAM	
\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss	\bar{X}	ss
2,43	1,38	2,05	1,38	2,32	1,54	2,83	1,31	2,66	1,00	2,45	1,32
3,08	1,53	3,23	1,51	2,86	1,48	3,00	1,46	3,02	0,98	3,28	1,36
2,46	1,28	2,65	1,08	2,07	1,15	2,18	1,26	3,10	1,30	3,07	1,39
3,22	1,28	1,98	1,05	2,64	1,19	2,99	1,38	2,90	1,07	2,94	1,31
2,33	1,08	2,18	1,32	1,89	0,79	2,44	1,24	2,62	1,03	2,59	1,26
2,08	1,12	1,98	1,05	1,93	0,94	2,38	1,19	2,54	1,03	2,46	1,26
4,55	0,89	4,63	0,67	4,32	1,33	4,38	1,04	3,84	1,11	4,52	0,91
2,74	1,09	2,43	1,15	2,68	1,33	2,31	1,31	2,60	1,01	2,48	1,13
3,64	1,18	3,68	1,12	3,57	1,20	3,61	1,16	3,62	1,31	3,73	1,13
4,51	1,06	4,20	1,32	4,25	1,17	4,55	0,94	4,10	1,22	4,21	1,15
3,33	1,15	3,10	1,30	2,93	1,18	2,84	1,04	2,60	1,03	3,29	1,21
1,82	1,06	1,70	0,85	2,36	1,45	2,26	1,16	2,50	1,30	2,22	1,24
1,75	1,04	1,40	0,67	1,93	1,09	1,85	1,15	1,56	0,79	1,75	1,02
2,49	1,26	2,40	1,01	1,89	0,96	3,03	1,31	2,64	1,08	2,28	1,18
1,77	1,34	1,45	0,78	1,68	1,06	1,95	1,44	1,60	1,14	1,78	1,21
4,49	0,88	4,45	0,85	4,39	0,99	4,11	1,11	4,16	1,04	4,22	1,00
4,37	0,91	4,38	0,81	4,07	1,15	4,20	1,15	3,58	1,26	4,16	1,03
4,47	0,81	4,50	0,75	4,57	0,74	4,35	1,01	4,58	0,76	4,46	0,85
2,31	0,96	2,13	0,82	1,93	0,86	1,91	1,02	2,04	1,09	2,07	0,98
2,69	1,02	2,35	0,80	2,32	1,02	2,31	1,24	2,38	0,75	2,47	1,01
4,48	1,00	4,50	0,93	4,46	1,10	4,50	1,04	4,56	0,76	4,55	0,84

Son sınıf öğrencilerinin bu maddelere ilişkin görüşleri, öğretmenlik mesleğine ilişkin geliştirdikleri değer açısından sevindirici ve oldukça önemlidir. Öğretmenlik mesleği genelde saygın ve kutsal bir meslek olarak kabul edilmekle birlikte diğer mesleklere göre bazı yönleri ile yüksek, bazı yönleri ile orta ve bazı yönleri ile de düşük statüye sahip bir meslektir (Uçan, 2001). Nitekim Türk toplumunda öğretmenliğin her zaman saygın kutsal bir meslek olmakla birlikte ona sağlanan koşul ve olanakların mesleğin toplumsal kabulün gerisinde kaldığı da gizlenemez bir gerçektir.

Öğretmenlik mesleğinin hizmet-öncesi eğitimde yani üniversite kazandırılması gereken nitelikleri ile olarak son sınıf öğrencileri; “Bir öğretmen adayı olarak kendimi genel kültür açısından yetersiz hissediyorum (8.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,72 ss: 0,94) “ORTA”, düzeyinde katıldıklarını belirtmelerine karşılık “Kendimi alan bilgisi dersleri açısından yetersiz görüyorum (10.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,41 ss: 0,96) “AZ”, “Mesleki formasyon açısından kendimi yeterli bulmuyorum (13.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,37 ss: 1,01) “AZ”, Mesleğe başlamama çok az zaman kalmasına rağmen kendimi hazır hissetmiyorum (19.Madde) maddesine (\bar{x} : 2,48 ss: 1,16) “AZ”, “Kendimi öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullanacak düzeyde hissetmiyorum (29.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,48 ss: 1,13) “AZ”, “Ders araç-gereçlerini etkili bir biçimde kullanacak düzeyde değilim (40.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,07 ss: 0,98) “AZ”, “Derslerin özel öğretim bilgileri boyutunda kendimi yetersiz buluyorum (41.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,47 ss: 1,01) “AZ” ve “Öğretmen adaylarına verilen eğitimin süresini az buluyorum (22.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,45 ss: 1,32) “AZ” ve “Kendimi öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullanacak düzeyde hissetmiyorum (29.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,48 ss: 1,13), “AZ”, “Ders araç-gereçlerini etkili bir biçimde kullanacak düzeyde değilim (40.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,07 ss: 0,98) “AZ”, “Derslerin özel öğretim bilgileri boyutunda kendimi yetersiz buluyorum (41.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,47 ss: 1,01) “AZ” düzeyinde katıldıkları ifade etmişlerdir. Bu bulguya göre son sınıf öğrencilerinin kendilerini öğretmenlik mesleğine yakın hissettikleri düşünülebilir. Yine bu bulgu, öğretmenlik mesleği açısından gerekli asgari nitelikleri kazandıklarına inandıkları için kendilerini mesleğin görev ve sorumluluklarını yerine

getirmeye hazır hissettikleri şeklinde değerlendirilebilir. Bu bulguları, Çermik (1997) ve Gürbüztürk (2004) tarafından yapılan araştırma bulguları desteklemektedir.

Tablo.5. incelendiğinde son sınıf öğrencileri; “Aynı gelire sahip olacağım başka bir iş imkanım olsa öğretmenlik yapmam (36.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,45 ss: 1,32) “AZ”, “Sabit bir gelir, bu mesleği seçmemde en büyük etkindir (9.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,45 ss: 1,32) “AZ” ve “Öğretmenin aldığı maaş sosyal yaşantısını tatmin edecek düzeyde değildir (7.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,45 ss: 1,32) “AZ” düzeyinde katıldıkları görülmektedir. Bu bulguda, öğretmenlik mesleğinin gelir düzeyi ile ilgili olarak toplumda hakim olan düşüncüyü son sınıf öğrencilerinin de paylaştıkları şeklinde ifade edilebilir. Öğretmenlik mesleği bir çok mesleğe göre düşük, bazı mesleklere göre ise daha yüksek gelir getirmekle birlikte, öğretmenlik mesleği ekonomik açıdan günümüzde son derece yetersizdir. Öğretmenlik mesleğinin gelir durumunun istenilen düzeye çıkarılması büyük önem arz etmektedir. Çünkü ekonomik problemleri çözülmüş öğretmenler kendilerini daha çok mesleğe verebilecek, mesleğin ekonomik cazibesi nedeniyle öğretmenlik mesleğine yetenekli ve nitelikli bireyler yönelecek (Ceyhan, 2003) ve öğretmen adayları daha güdülenmiş olarak mesleğe hazırlanabilecektir.

Son sınıf öğrencileri okullarda yaptıkları uygulamalara ilişkin olarak; “Öğretmenlik mesleği için bölümümde uygulamaya ayrılan süre yetersizdir (23.Madde)” maddesine (\bar{x} : 3,28 ss: 1,36) “ORTA” düzeyinde katılarak 1 tam gün yada 2 yarım gün uygulamalar için yetersizliği üzerinde görüş belirtmiştir. Yine uygulamalara ilişkin olarak, “Uygulama sırasında sınıfın bana ait olmaması bilgilerimi tam kullanmamı engelledi (32.Madde)” maddesine (\bar{x} : 3,29 ss: 1,21) “ORTA”, “Uygulamalarda geleneksel yöntemlerin dışındaki yöntemleri kullanmadım (35.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,28 ss: 1,18) “AZ” düzeyinde katılmaları hem uygulamalar açısından önemli bir soruna hem de yetersiz uygulamaların öğretmenlik mesleğini olumsuz yönde etkilediğini şeklinde yorumlanabilir. Öğretmen eğitim programları; genel kültür, alan bilgisi ve mesleki formasyonu ile ilgili davranışların kazandırıldığı birbirini izleyen etkinlikleri içerir. Bunlar; gözlem, öğretim faaliyetlerine katılma, uygulama etkinlikleridir. Hizmet-öncesi öğretmen eğitiminin bir parçası olan öğretmenlik uygulaması sırasında öğretmen adayı, gelecekte üstleneceği öğretmen rolüne hazırlanmak için çaba gösterir. Bu

yüzden öğretmen adaylarının meslek yaşamları süresince yararlanacakları ilk deneyimlerini kazanmaları açısından öğretmenlik uygulaması, öğretmen eğitimi programlarının önemli bir dönemi olarak görülebilir (Oral, 1997). Öğretmen adayları bu dönem boyunca; fakültede öğrendikleri yöntem ve teknikleri uygulama fırsatı bulurlar, kendilerine özgü öğrenme biçimi geliştirirler. Gerçek sınıf ortamında, öğrencilerin sorunlarıyla ve onların başarılarını etkileyen etmenlerle yüzyüze kalarak deneyim kazanırlar, uyguladıkları yöntem ve tekniklerin öğretim elemanları ve rehber öğretmenleri tarafından yapıcı bir şekilde eleştirilmesiyle, iyi ve kötü yönlerini görüp eksiklerini giderme fırsatı bulurlar (Cabaroğlu, 1994). Öğretmenlerin daha iyi yetiştirilmesinden söz etmek ve bunda da başarılı olmak için, her şeyden önce hizmet-öncesi eğitim programlarının bilimsel olarak ele alıp yürütülmesine özen gösterilmelidir. Yine uygulama okullarında öğretmenlerine ilişkin olarak ta; “Gözlem ve uygulama sırasında gözlemediğim öğretmenler beni meslekten soğuttu (33.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,22 ss: 1,24) “AZ”, “Uygulama yaptığım okuldaki öğretmenler bana yeterince yardımcı olmadılar (26.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,59 ss: 1,26) “AZ”, “Sınıf öğretmenlerinin güvensiz tavrı verimsiz bir uygulama geçirmeme neden oldu (27.Madde)” maddesine (\bar{x} : 2,46 ss: 1,26) “AZ” ve “Öğretmenlerin kendilerini geliştirme çabası içinde olmadıklarını görüyorum (30.Madde)” maddesine (\bar{x} : 3,73 ss: 1,13) “ÇOK” düzeyinde katılmaları öğretmenlik mesleğinin geleceği açısından düşündürücüdür. Gözlem ve uygulama öğretmenlerinin son sınıf öğrencilerini meslekten soğutmaya kadar giden tutum ve davranışlarına birde kendilerini geliştirmeye yönelik bir çaba göstermemeleri de Türk eğitim sisteminin geleceği açısından oldukça düşündürücü bir bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Okuma ve kendini geliştirme gereğine inanmayan, görevini sadece ay sonundaki maaş için yapan, yapacak başka bir iş bulamadığı için bu mesleği seçen, kendine geliştirmeye yönelik bir gayreti ve çalışması olmayan öğretmenlerin, her yıl bilgilerin ikiye katlandığı her şeyin çok çabuk değiştiği ortamda değişime nasıl ayak uyduracakları da önemli bir sorundur. Değişen toplumda belli bir formasyonla ömür boyu yetinmek artık güçtür. Bu olgudan hareketle mezuniyet formasyonlarını geliştirmeleri, yeni bilgi ve kültürlerle sürekli iletişim halinde olmaları gereken kişilerin başında öğretmenler gelmektedir (Doğan, 1998). Kendini yenilemeyen, bilgi dağarcığını sürekli yeni bilgilerle doldurmayan öğretmenlerin, aktarmacılıktan başka bir iş

yapması beklenemez. Dolayısıyla aktarmacı öğretim ezberliği beraberinde getirecektir. Bu ise özgür ve yaratıcı düşünmenin önündeki en büyük engeldir.

Tablo.5. de son sınıf öğrencileri anket maddelerinden ;

“Çocukları sevmiyorum (18.Madde)” maddesine (\bar{x} : 1,44 ss: 1,00) “HİÇ” düzeyinde katılmalarına karşılık “Öğretmen olacak kişi çocukları sevmelidir (17.Madde)” maddesine (\bar{x} : 4,51 ss: 1,07) “TAM” düzeyinde katılmaları ise çok kısa süre sonra öğretmen olacak son sınıf öğrencilerinin çocuk sevgisi temel alan bir düşüncede olmaları araştırma açısından sevindirici ve oldukça önemlidir.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

SONUÇLAR

Araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencileri;

1. Öğretmenlik mesleğinin;

a) Kutsal bir meslek olduğuna,

b) Toplumun kalkınmasındaki rolüne,

c) Manevi doyumunun diğer mesleklere göre çok daha yüksek olduğuna “TAM” düzeyinde katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır..

2. Öğretmenlik mesleğini seçerken; “Öğretmenliğin yorucu bir meslek olmadığını düşündüğüm için bu mesleği seçtim” maddesine “HİÇ” düzeyinde, “Sadece bir lisans diploması almak için bu bölümü seçtim” maddelerine “HİÇ” düzeyinde, “Eğitim fakültesine isteyerek geldim” maddesine ise “ÇOK” düzeyinde ve “Ailem öğretmen olmamı istediği için bu bölümü seçtim” maddesine ise “AZ” düzeyde katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

3. Öğretmenlik mesleğinin hizmet-öncesi eğitimde yani üniversite kazandırılması gereken nitelikleri ile olarak ; “Bir öğretmen adayı olarak kendimi genel kültür açısından yetersiz hissediyorum” maddesine “ORTA” düzeyinde, “Kendimi alan bilgisi dersleri açısından yetersiz görüyorum” maddesine, “Mesleki formasyon açısından kendimi yeterli bulmuyorum” maddesine, “Kendimi öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullanacak düzeyde hissetmiyorum” maddesine, “Ders araç-gereçlerini etkili bir biçimde kullanacak düzeyde değilim” maddesine, “Derslerin özel öğretim bilgileri boyutunda kendimi yetersiz buluyorum ” maddesine, “Öğretmen adaylarına verilen eğitimin süresini az buluyorum” maddesine, “Kendimi öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullanacak düzeyde hissetmiyorum” maddesine, “Ders araç-gereçlerini etkili bir biçimde kullanacak düzeyde değilim” maddesine ve

“Derslerin özel öğretim bilgileri boyutunda kendimi yetersiz buluyorum” maddesine “AZ” düzeyinde katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

4. Uygulamalar ilişkin olarak; “Öğretmenlik mesleği için bölümümde uygulamaya ayrılan süre yetersizdir” maddesine “ORTA”, “Uygulama sırasında sınıfın bana ait olmaması bilgilerimi tam kullanmamı engelledi” maddesine “ORTA”, “Uygulamalarda geleneksel yöntemlerin dışındaki yöntemleri kullanmadım” maddesine ise “AZ” düzeyinde katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

5. Uygulama okulu öğretmenlerine ilişkin olarak; “Gözlem ve uygulama sırasında gözlemediğim öğretmenler beni meslekten soğuttu” maddesine “AZ”, “Uygulama yaptığım okuldaki öğretmenler bana yeterince yardımcı olmadılar” maddesine “AZ”, “Sınıf öğretmenlerinin güvensiz tavrı verimsiz bir uygulama geçirmeme neden oldu” maddesine “AZ” ve “Öğretmenlerin kendilerini geliştirme çabası içinde olmadıklarını görüyorum” maddesine ise “ÇOK” düzeyde katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

6. Öğrenciler çocuklara ilişkin olarak; “Çocukları sevmiyorum” maddesine “HIÇ”, “Öğretmen olacak kişi çocukları sevmelidir” maddesine “TAM” düzeyinde katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

ÖNERİLER

1. Son sınıf öğrencilerinin mesleki tecrübe ve deneyim kazanmaları açısından 1 tam gün yada 2 yarım gün olan “Okul Deneyimi I – II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” gibi derslerin kredileri ve uygulama günleri artırılmalıdır.

2. Uygulama Okullarındaki rehber öğretmenlere Fakülte-Milli Eğitim işbirliği ile değişik zamanlarda “Okul Deneyimi I – II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerine yönelik hizmet-içi eğitim etkinlikleri yapılmalıdır.

3. Uygulamada olan öğretmen yetiştirme programının değerlendirilmesi yapılmalı ve özellikle öğrencilerin öğrenme ve öğretmen sürecine ilişkin kazanımlar sağlayacak programlar geliştirilmelidir.

4. Araştırma diğer üniversitelerdeki eğitim fakültelerinde de yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Aşkar, P., Çelenk, S. (1989) “İlkokula Öğretmen Yetiştiren Eğitim Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları”. **Çağdaş Eğitim**. Sayı: 141, s. 17-21. Ankara: Rehber Yayınevi.
- Aşkar, P., Erden, M. (1986). “Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları”. **I. Ulusal Eğitim Kongresi**. (24-30 Kasım 1986). İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Bursalıoğlu, Z. (1994) **Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış**. PEGEM Yayınları No: 9 Ankara
- Cabaroğlu, N. (1994). Öğretmenlik Uygulamalarının Dil Öğretim Yöntemleri Açısından Değerlendirilmesi” **1.Eğitim Bilimleri Kongresi**. Adana: 23-30 Nisan 1997
- Ceyhan, A. (2003). “Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Algı ve Beklentileri”, **Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt:13, Sayı:1, s.51-68.
- Çermik, H. (1997). “Öğretmen Adaylarının Hizmet Öncesinde Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Görüşleri”. **3. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu**. (23-24 Ekim 1997). Adana: Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Doğan, İ. (1998). **İletişim ve Yabancılaşma**. İstanbul: Sistem Yayıncılık
- Erden, M. Y. Akman. (1997). **Eğitim Psikolojisi**. Ankara: ArkadaşYayın Evi.
- Gürbüzürk, O.- Genç, S.Z. (1997). “Sınıf Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki – Atatürk Üniversitesi Örneği –”. **3. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu**. (23-24 Ekim 1997). Adana: Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Gürbüzürk, O.- Genç, S.Z. (2004). “Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Görüşleri” **İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Malatya: C.5, Sayı: 7, Bahar.
- Karagözoğlu, G.; ve diğerleri (1995) “*Türkiye’de Öğretmen Eğitim Politikaları ve Modelleri*” Avrupa Konseyi Ülkeleri Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Modelleri Toplantısı Ankara : Milli Eğitim Basımevi Yayın No: 3.
- Muallimoğlu N. (1998). **Çocuklara ve Gençlere Beden Eğitimi**. İstanbul: Avcıol Basım.
- Oral, B. (1997). “Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Görüşleri”, **Çağdaş Eğitim**, Sayı:232, s.9-13.

- Uçan, A. (2001). "Türkiye'de Öğretmenlik Mesleğine Genel Bakış" **Öğretmen Yetiştirme ve Eğitiminde Kalite Paneli**. 22 Kasım 2000 Ankara: MEB Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi genel Müdürlüğü.
- Temel, A. (1990). "Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarına Öğretmenlik Formasyon Programının Etkisi". Adana; **Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. C.1, Sayı: 3, s. 180-192.
- Varış, F. "Cumhuriyetin 50.Yılında Türkiye'de Öğretmen Yetiştirmede Karşılaşılan Birkaç Sorun". **A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi (50.Yıla Armağan)**. s. 47-62. Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları, 1973.